

CIÈNCIA

ELS CAVALLS S'ENTENEN AMB EL SEU GENET AMB LA MIRADA

Un estudi demostra que els cavalls són capaços de distingir les expressions facials i les emocions dels humans

TEXT__ DAVID BUENO

ES DIU QUE EL GOS és el millor amic de l'home, i això no només té relació amb la fidelitat respecte a les persones que en tenen cura, sinó també amb la capacitat d'interpretar les seves mirades, com fan els gossos d'atura amb els pastors o els gossos policia. Molts genets, però, saben que els seus cavalls també poden interpretar les mirades. Karen McComb i els seus col·laboradors de la Universitat de Sussex, al Regne Unit, han publicat un treball a *Biology Letters* en el qual demostren que els cavalls també poden interpretar algunes expressions emocionals de les persones, i que actuen en conseqüència.

Tots els mamífers socials tenen expressions facials que trasllueixen les seves emocions, i que els serveixen per comunicar el seu estat intern de manera instintiva i immediata. Això els proporciona una informació molt valuosa de cara a la seva vida en comú, atès que facilita la cohesió i el funcionament del grup. En el nostre cas, per posar un exemple, no ens dirigim de la mateixa manera a una persona que fa una cara irada que afaible, o de tristesa, o d'alegria. Diversos treballs han identificat les expressions emocionals de diversos animals. Per exemple, els ximpanzés són capaços de fer 13 expressions emocionals diferents, els gossos 16, els gats 21 i les persones 27. A mitjans del 2015, un treball publicat a la revista *PlosOne* signat també per l'equip de McComb va identificar les expressions emocionals dels cavalls, que en poden fer fins a 17 de diferents. Tanmateix, en la majoria dels casos, només els animals de la mateixa espècie poden interpretar correctament les expressions emocionals dels seus congèneres. Fins ara, l'única excepció ben coneguda era la dels gossos i les persones.

En aquest treball, els investigadors van fer diversos experiments per veure si els cavalls poden interpretar també les emocions de les persones. En un primer experiment, van enregistrar el ritme cardíac de 28 cavalls

mentre algú se'ls mirava amb cara irada o amb cara afaible, alternativament. Quan se'ls mirava amb cara afaible, el seu ritme cardíac no s'alterava. En canvi, una mirada irada feia que el ritme cardíac s'accelerés immediatament. Aquest canvi s'interpreta com un increment en l'estrès del cavall, que percep la mirada irada com una possible amenaça i que, per tant, es prepara fisiològicament per si ha de fugir.

MIRADA DE REÜLL

En un segon experiment, van filmar com mira el cavall en les dues situacions. Quan la persona se'l mira amb expressió irada, el cavall gira lleugerament el cap a la dreta, de manera que la mira amb l'ull esquerre. Si la mirada és afaible, no el giren cap enllac. Aquest fet mereix una explicació. Els cavalls no tenen els ulls davant de la cara, com les persones, sinó als costats. Això els dona poca visió frontal, però un camp de visió lateral molt més ampli, útil en prats oberts on pot haver depredadors a l'aguait. Si una persona se situa just davant d'ells, per veure-la amb total nitidesa han de girar una mica el cap. El fet que el girin cap a la dreta per mirar amb l'ull esquerre és molt significatiu, atès que l'ull esquerre envia els senyals visuals cap a l'hemisferi dret del cervell. I l'hemisferi dret és el que processa les emocions negatives.

Dit d'una altra manera, aquest experiment demostra que el cavall percep i interpreta l'expressió irada com una emoció negativa, com una possible amenaça a la qual cal estar alerta, cosa que coincideix amb l'increment del ritme cardíac. En canvi, una expressió afaible no implica cap perill potencial i els cavalls no hi dediquen cap atenció específica.

Segons els autors, el fet de poder interpretar expressions emocionals d'altres espècies no té gaire a veure amb la intel·ligència, sinó amb el procés de domesticació. Tant els gossos com els cavalls han sigut domesticats i conviuen, o han conviscut durant molt de temps, amb les persones de manera molt estreta, molt més que altres animals també domèstics, de manera que és factible que amb el temps s'hagin seleccionat els que hi poden conviure millor. És a dir, els que saben interpretar les expressions emocionals dels seus cuidadors.

— David Bueno és professor i investigador de genètica a la Universitat de Barcelona